

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTÓW

STUDIA PODYPLOMOWE „POPRAWNA POLSZCZYZNA DLA TŁUMACZY, WERYFIKATORÓW I POSTEDYTORÓW”

Nazwa przedmiotu: Podstawy poprawności językowej w polszczyźnie: typologia błędów

Absolwent zna podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka polskiego i rozumie, na czym polega różnicowanie współczesnej normy językowej. Absolwent zna i rozumie istotę błędów językowych w języku polskim i potrafi je z uzasadnieniem wskazać w tekście. Absolwent zna i rozumie strukturę współczesnego języka polskiego w zakresie fonetyki, morfologii, składni oraz w zakresie ortografii i interpunkcji. Dzięki wiedzy z tego zakresu absolwent zna typy błędów językowych i rozumie, na czym polegają ich mechanizmy. Absolwent rozumie różnice między błędami fonetycznymi, gramatycznymi, leksykalnymi i stylistycznymi. Absolwent potrafi wskazać błędy językowe w tekście polskojęzycznym. Absolwent potrafi określić i uzasadnić typ błędu językowego (fonetycznego, słowotwórczego, fleksyjnego, składniowego, słownikowego, frazeologicznego, stylistycznego) w tekście polskim. Absolwent potrafi zastąpić błędy językowe formami poprawnymi, zróżnicowanymi pod względem pragmatycznym. Umie korzystać z wydawnictw poprawnościowych w postaci tradycyjnych słowników i poradników, a także dostępnych online. Absolwent ma przekonanie o sensie, wartości i autoteliczności języka polskiego oraz o potrzebie podejmowania działań zmierzających do właściwego używania współczesnej polszczyzny w różnych sytuacjach komunikacyjnych i jest gotów do podejmowania inicjatyw oraz ich krytycznej oceny. Absolwent wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań w zakresie używania języka polskiego. Jest świadomy tego, że znajomość normy językowej buduje autorytet (nie tylko językowy) użytkownika polszczyzny w pracy zawodowej i w innych relacjach społecznych. Absolwent jest świadomy tego, jaką wagę dla społecznej komunikacji ma poprawne tłumaczenie tekstów użytkowych. Absolwent jest gotów do podjęcia działań językowych i komunikacyjnych (zwłaszcza z użyciem współczesnej polszczyzny), które służą świadomemu dialogowi z otoczeniem społecznym.

Nazwa przedmiotu: Współczesna norma składniowa

Celem zajęć jest przekazanie podstawowej wiedzy na temat budowy wypowiedzi (głównie zdań i oznajmień) w polszczyźnie oraz uwrażliwienie słuchaczy na najczęściej popełniane w tym zakresie błędy językowe. Podczas ćwiczeń studenci uczą się rozpoznawać owe błędy, przy użyciu terminologii językoznawczej wyjaśniać ich istotę (czyli nazywać różne ich typy), wskazywać mechanizmy, które do nich doprowadziły, i proponować zamiennie formy zgodne z normą językową. Wykorzystanie tej wiedzy powinno zaowocować umiejętnością tworzenia tekstów poprawnych pod względem syntaktycznym. Proponowane tematy: podstawowe terminy z zakresu struktury wypowiedzi pojedynczych i złożonych; poprawność w związkach zgody (w związku głównym i związkach pobocznych); poprawność w związkach rzędu; formy gramatyczne orzeczników; szyk wyrazów w polskich zdaniach; zasady poprawnościowe w budowie zdań złożonych; kłopoty z imiesłowowymi równoważnikami zdań; składnia liczebników; poprawność w zakresie doboru zaimków, przymków i spójników. Po zajęciach słuchacz ma wiedzę na temat struktury wypowiedzi w polszczyźnie i zasad poprawnościowych obowiązujących przy ich tworzeniu. Jest wrażliwy na najczęstsze przejawy niezgodności tekstu ze współczesną normą składniową. Potrafi posługiwać się terminologią językoznawczą z zakresu syntaktyki, zauważyć różne typy błędów w budowie zdań, nazwać je i wyjaśnić mechanizmy ich powstania oraz zaproponować wersje poprawne. Umie tworzyć teksty zgodne pod względem składniowym z obowiązującą normą.

Nazwa przedmiotu: Norma fleksyjna współczesnego języka polskiego

Celem zajęć jest przekazanie podstawowej wiedzy na temat fleksji współczesnej polszczyzny (głównie paradygmatów fleksyjnych, kryteriów repartycji końcówek fleksyjnych) oraz uwrażliwienie słuchaczy na najczęściej popełniane w tym zakresie błędy językowe. Podczas ćwiczeń studenci uczą się rozpoznawać owe błędy, przy użyciu terminologii językoznawczej wyjaśniać ich istotę (czyli nazywać różne ich typy), wskazywać mechanizmy, które do nich doprowadziły, i proponować zamiennie formy zgodne z normą językową. Wykorzystanie tej wiedzy powinno zaowocować umiejętnością tworzenia tekstów poprawnych pod względem fleksyjnym. Proponowane tematy: podstawowe terminy z zakresu fleksji polskiej; poprawność fleksyjna; fleksja nazw własnych; odmienność/ nieodmienność wyrazów (pospolitych i własnych) w polszczyźnie; wyjątki fleksyjne. Po zajęciach słuchacz ma wiedzę zarówno na temat struktury fleksji polskiej, jak i w odniesieniu do poszczególnych odmiennych części mowy oraz wyjątków fleksyjnych; zasad poprawnościowych obowiązujących w polskiej fleksji. Jest wrażliwy na najczęstsze przejawy niezgodności tekstu ze współczesną normą fleksyjną. Potrafi posługiwać się

terminologią językoznawczą z zakresu fleksji, zauważyć błędy w odmianie wyrazów, nazwać je i wyjaśnić mechanizmy ich powstania oraz zaproponować wersje poprawne. Umie tworzyć teksty zgodne pod względem fleksyjnym z obowiązującą normą. W trakcie zajęć, albo w ramach samodzielnej pracy w domu słuchaczy wykorzystywane będą narzędzia cyfrowej analizy tekstu, np. narzędzia CLARIN-PL (np. MORPHO: <http://ws.clarin-pl.eu/morpho.shtml>).

Nazwa przedmiotu: Norma słowotwórcza współczesnego języka polskiego

Celem zajęć jest przekazanie podstawowej wiedzy na temat systemu słowotwórczego współczesnej polszczyzny (głównie produktywnych modeli słowotwórczych, aktywnych współcześnie formantów słowotwórczych) oraz uwrażliwienie słuchaczy na najczęściej popełniane w tym zakresie błędy językowe. Podczas ćwiczeń studenci uczą się rozpoznawać zarówno modele słowotwórcze, jak i błędy w tym zakresie, przy użyciu terminologii językoznawczej wyjaśniać ich istotę, wskazywać mechanizmy, które je (tj. jednostki słowotwórcze i modele słowotwórcze) wygenerowały oraz które do nich (tj. do błędów) doprowadziły, i proponować zamiennie formy zgodne z normą językową. Wykorzystanie tej wiedzy powinno zaowocować umiejętnością tworzenia tekstów poprawnych pod względem słowotwórczym. Proponowane tematy: podstawowe terminy z zakresu słowotwórstwa współczesnej polszczyzny; poprawność słowotwórcza; internacjonalizacja w zakresie słowotwórstwa, żywotne modele słowotwórcze. Po zajęciach słuchacz ma wiedzę na temat struktury polskiego systemu słowotwórczego, a także w odniesieniu do poszczególnych modeli słowotwórczych; zasad poprawnościowych obowiązujących w tym systemie językowym. Jest wrażliwy na najczęstsze przejawy niezgodności tekstu ze współczesną normą słowotwórczą. Potrafi posługiwać się terminologią językoznawczą z zakresu słowotwórstwa, zauważyć błędy w budowie słowotwórczej wyrazów, nazwać je i wyjaśnić mechanizmy ich powstania oraz zaproponować wersje poprawne. Umie tworzyć teksty zgodne pod względem słowotwórczym z obowiązującą normą. W trakcie zajęć, albo w ramach samodzielnej pracy w domu słuchaczy wykorzystywane będą narzędzia cyfrowej analizy tekstu, np. narzędzia CLARIN-PL (np. MORPHO: <http://ws.clarin-pl.eu/morpho.shtml>).

Nazwa przedmiotu: Zasady poprawnej wymowy polskiej

Podczas ćwiczeń słuchacz uczy się słuchać tekstów mówionych, czyli pozbyć się przyzwyczajenia słuchania ich przez pryzmat pisma. Zdobywa wiedzę na temat zasad poprawnej wymowy polskiej na płaszczyźnie segmentalnej (głoskowej) i prozodycznej (akcent, tempo mowy, pauzowanie, intonacja) oraz ćwiczy ich stosowanie we własnych wypowiedziach. Poznaje międzynarodowy alfabet fonetyczny i zapisuje fonetycznie proste, krótkie teksty. Proponowane tematy: podstawowa terminologia z zakresu fonetyki; międzynarodowy alfabet fonetyczny (IPA / API) i zapis fonetyczny tekstów; zasady dystrybucyjne polskiej fonetyki; poprawna wymowa samogłosek nosowych; upraszczanie grup głoskowych; regionalne cechy wymawianiowe; odstępstwa od akcentu paroksytonicznego w polszczyźnie. W wyniku zajęć słuchacz zwraca uwagę na artykulację w wypowiedziach własnych i cudzych. Zna zasady dystrybucyjno-poprawnościowe polskiej fonetyki oraz międzynarodowy alfabet fonetyczny. Potrafi poprawnie artykułować tekst polski i zapisywać go fonetycznie, a także akcentować wyrazy zgodnie z normą wzorcową.

Nazwa przedmiotu: Zjawiska leksykalne: terminologia, słownictwo specjalistyczne w języku polskim

Zajęcia mają dwa zasadnicze cele: po pierwsze – omówienie statusu terminów w polszczyźnie i sposobu ich funkcjonowania w wielu typach wypowiedzi, po drugie – wskazanie sposobów ekscerpacji słownictwa fachowego z tekstów specjalistycznych. Podczas warsztatów przyjrzymy się zatem problemom związanym z typowaniem terminów w tekstach niejednorodnych pod względem gatunkowym (od ulotek przez instrukcje obsługi do artykułów naukowych). Poznamy sposoby wydobywania terminów z różnych zbiorów tekstów. Zastanowimy się także, w jaki sposób weryfikować poprawność wyekscerpowanych terminów, ćwicząc korzystanie z rozmaitych źródeł leksykograficznych. Efektem kształcenia jest zdobycie wiedzy na temat terminologii oraz nabycie umiejętności praktycznych z zakresu pracy z korpusami specjalistycznymi. Dzięki zajęciom słuchacz dostrzega i rozumie konieczność wyodrębniania słownictwa fachowego z systemu leksykalnego polszczyzny. Uczestnik zajęć zna ponadto podstawowe pojęcia z zakresu terminoznawstwa i potrafi je wykorzystać podczas pracy z tekstami. Słuchacz umie tym samym: charakteryzować specyfikę tekstów specjalistycznych i słownictwa fachowego; oceniać fachowość tekstu; typować z tekstu i rozpoznawać w nim terminy jedno- i wielokształtne; korzystać z różnych źródeł podczas weryfikowania swojej pracy.

Nazwa przedmiotu: Zjawiska leksykalne: zapożyczenia w języku polskim

Celem zajęć jest zapoznanie z czynnikami zewnątrzjęzykowymi (politycznymi, gospodarczymi, kulturowymi itp.) kształtującymi rozwój języka polskiego w poszczególnych dobach. Słuchacz wzbogaci wiedzę na temat zapożyczeń jako jednego ze sposobów bogacenia słownictwa polskiego. Poruszone

będą zagadnienia związane z zapożyczeniami historycznymi z języków: łacińskiego, germańskich, romańskich i słowiańskich, ze szczególnym uwzględnieniem współczesnych zapożyczeń angielskich. Tematem zajęć będą także rodzaje zapożyczeń (kalki, hybrydy itp.) oraz słowniki zapożyczeń i narzędzia CLARIN-PL (np.. Inkluz (<http://ws.clarin-pl.eu/inkluz.shtml>)). Podczas zajęć słuchacz zapozna się z zewnątrzjęzykowymi tendencjami rozwojowymi współczesnej polszczyzny, w tym z zagadnieniami związanymi z terminologizacją, technicyzacją i internacjonalizacją (zapożyczenia). W efekcie będzie potrafił w praktyce wykorzystać podstawowe narzędzia polonistycznej leksykografii tradycyjnej (słowniki, korpusy) oraz podstawowe narzędzia służące do cyfrowej analizy tekstu zawierającego zapożyczenia. Dzięki temu lepiej rozumie, jakie jest miejsce języka polskiego w życiu społecznym, zawodowym i kulturowym w kraju oraz na skalę globalną i jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim.

Nazwa przedmiotu: Zjawiska leksykalno-semantyczne a spójność tekstu

Po ukończeniu przedmiotu słuchacz zna podstawowe typy zjawisk leksykalno-semantycznych – w tym frazeologizmy i kolokacje, a także umie analizować specyficzne konteksty, w których jednostki leksykalne odnoszą się zarówno do znaczeń ustabilizowanych, jak i nieregularnych (metaforycznych). Zjawiska te potrafi rozpatrywać ze względu na spójność tekstu – potrafi przeprowadzić analizę tekstów (i ich fragmentów) z uwzględnieniem różnych stadiów spójności zarówno w odniesieniu do kohezji, jak i koherencji. Uczestnik zajęć dostrzega przy tym różne aspekty komunikacji, ma świadomość roli, jaką odgrywa język w życiu społecznym i zawodowym, jak również w procesie budowania relacji międzyludzkich.

Nazwa przedmiotu: Warsztat leksykograficzny

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia słuchacz potrafi: korzystać z podstawowych słowników polszczyzny oraz w elementarny sposób scharakteryzować ich specyfikę i przydatność w pracy filologicznej, umiejętnie rozpoznawać przydatność poszczególnych elementów artykułu hasłowego do pracy nad doskonaleniem tekstu polskiego, korzystać ze słowników dostępnych w sieci, słowników elektronicznych oraz z zasobów korpusów sieciowych.

Nazwa przedmiotu: Zróżnicowanie stylistyczne współczesnej polszczyzny

Absolwent zna i rozumie zróżnicowanie stylistyczne współczesnej polszczyzny. Absolwent zna i rozumie leksykalne, semantyczne właściwości współczesnej polszczyzny. Wykorzystując wiedzę z tego zakresu, zna i rozumie zasady odpowiedniego użycia języka dostosowanego do odbiorcy komunikatu, sytuacji komunikacyjnej oraz celu aktu mowy. Absolwent zna i rozumie wykładniki językowe stylów funkcjonalnych współczesnej polszczyzny. Absolwent zna repertuar środków stylistycznych i rozumie ich wartość pragmatyczną w komunikacji językowej. Absolwent potrafi rozróżnić leksykalne, stylistyczne i semantyczne aspekty i niuanse współczesnej polszczyzny. Absolwent potrafi nadać tekstowi odpowiedni kształt stylistyczny – w zależności od tego, kto jest odbiorcą tekstu i jakie jest jego przeznaczenie. Absolwent potrafi tworzyć teksty zróżnicowane pod względem stylistycznym. Absolwent potrafi korzystać z bogatego repertuaru środków stylistycznych współczesnej polszczyzny. Umie je weryfikować w odpowiednich publikacjach z zakresu stylistyki. Absolwent rozumie, jakie jest miejsce języka polskiego w życiu społecznym, zawodowym i kulturowym w kraju oraz na skalę globalną i jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim. Absolwent ma przekonanie o sensie, wartości i autoteliczności języka polskiego oraz o potrzebie podejmowania działań zmierzających do właściwego używania współczesnej polszczyzny w różnych sytuacjach komunikacyjnych i jest gotów do podejmowania inicjatyw oraz ich krytycznej oceny. Absolwent jest gotów do podjęcia działań językowych i komunikacyjnych (zwłaszcza z użyciem współczesnej polszczyzny), które służą świadomemu dialogowi z otoczeniem społecznym. Absolwent jest świadomy tego, jaką wagę dla społecznej komunikacji ma zastosowanie właściwych środków językowych w tłumaczeniach tekstów użytkowych.

Nazwa przedmiotu: Tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny

Głównym celem zajęć jest zaznajomienie słuchaczy z podstawowym zakresem wiedzy dotyczącym najważniejszych tendencji wewnątrzjęzykowych i zewnątrzjęzykowych współczesnej polszczyzny. Oprócz omówienia istotnych dla tej tematyki terminów (m.in. takich, jak: *terminologizacja, technicyzacja, internacjonalizacja, demokratyzacja, zjawisko nowej piśmienności, uniwerbizacja, multiwerbizacja*) oraz dyskusji poświęconej skrótowo przedstawionym opracowaniom naukowym związanym z tymi zagadnieniami, uczestnicy zajęć będą rozwijać umiejętność rozpoznawania przejawów owych tendencji podczas analizy różnego typu tekstów. Słuchacz wykazuje się wiedzą na temat najważniejszych tendencji rozwojowych języka polskiego – zna i definiuje omawiane na zajęciach terminy, opisuje wewnątrzjęzykowe i zewnątrzjęzykowe zjawiska wpływające na współczesną polszczyznę. Słuchacz potrafi wykorzystać tę wiedzę w praktyce i krytycznie analizować (a ewentualnie – również

poprawić) pod tym kątem różnego typu teksty. Ponadto słuchacz jest gotowy do podejmowania dyskusji z tezami badaczy przedstawionymi w wybranych publikacjach z literatury przedmiotu.

Nazwa przedmiotu: Ortografia i interpunkcja polska

Absolwent uzyska wiedzę na temat współczesnej normy językowej w zakresie ortografii i interpunkcji, dzięki której będzie przygotowany do wykonania korekty i adiustacji językowej tekstów. Absolwent zdobędzie umiejętności doboru właściwych narzędzi do rozstrzygania problemów poprawnościowych w zakresie pisowni i interpunkcji. Absolwent nabędzie umiejętności praktycznego zastosowania zasad poprawnej pisowni, potrzebnej do właściwej interpretacji i oceny nowych zjawisk w zakresie zapisu zapożyczeń, nazw własnych, skrótowców itp. Absolwent udoskonali sprawność korzystania z dostępnych źródeł ortoepicznych (słowników poprawnościowych, poradników i korpusów językowych, internetowych poradni językowych) oraz zostanie uwrażliwiony na potrzebę dbałości o język pisany.

Nazwa przedmiotu: Redagowanie tekstów użytkowych

Celem zajęć prowadzonych warsztatowo jest przekazanie podstawowej umiejętności związanej z opracowywaniem tekstu polskiego pod względem redakcyjno-językowym (nie: redakcji technicznej). Podczas zajęć studenci – samodzielnie bądź w grupach, ale z pomocą prowadzącego – będą poddawali analizie i interpretacji językowo-redakcyjnej teksty użytkowe, tj. publicystyczno-dziennikarskie, teksty o charakterze perswazyjnym (tj. np. reklamowe, marketingowe itp.) oraz teksty o charakterze technicznym (tj. np. instrukcje obsługi). Część warsztatów będzie poświęcona także samodzielnemu tworzeniu przez słuchaczy tekstów użytkowych (tj. tekstów publicystyczno-dziennikarskich, tekstów o charakterze perswazyjnym oraz teksty o charakterze technicznym), które następnie będą poddawane korekcie i autokorekcie redakcyjno-językowej przeprowadzanej przez słuchaczy – samodzielnie bądź w grupach. Weryfikacja redakcyjno-językowa będzie przeprowadzana na wszystkich poziomach języka (z wyłączeniem poziomu brzmieniowego), tj. weryfikacji poddawane będą zjawiska ortograficzno-interpunkcyjne, fleksyjne, słowotwórcze, składniowe, kompozycyjne tekstów, oraz zjawiska z zakresu spójności tekstu. Studenci zapoznają się w praktyce ze znakami korektorskimi oraz z wykorzystywaniem w praktyce redakcyjnej *Trybu recenzji* w powszechnie dostępnych komputerowych edytorach tekstu. Po zajęciach słuchacz nabędzie umiejętności praktyczne związane z weryfikacją redakcyjno-językową tekstu w języku polskim z uwzględnieniem wiedzy o współczesnej polszczyźnie, jej normie oraz rodzajach błędów językowych. Słuchacz zostanie uwrażliwiony na najczęstsze przejawy niezgodności tekstu ze współczesną normą składniową; będzie potrafił posługiwać się polonistyczną terminologią językoznawczą; będzie umiał tworzyć teksty zgodne pod względem redakcyjno-językowym z obowiązującą normą.

Nazwa przedmiotu: Edytorsko-typograficzne opracowanie tekstów

Przedmiot wprowadza w podstawowe i szczegółowe zagadnienia z zakresu edytorstwa oraz redakcji technicznej tekstów (zwłaszcza tekstów specjalistycznych). W trakcie zajęć prowadzący oraz studenci będą analizować obowiązujące współcześnie normy redakcyjne. Podczas warsztatów zostaną omówione m.in.: parametry typograficzne zarówno pisma, jak i tekstu, znaki wewnątrzwyrazowe i międzywyrazowe, zasady wyodrębniania cytatów i sporządzania przypisów, rodzaje wyróżnień stosowanych w rozmaitych typach publikacji, symbole, wzory, oznaczenia, skróty oraz równania występujące w opracowaniach specjalistycznych. Uczestnicy zajęć będą ponadto zobligowani do opanowania znaków adiustatorskich, których znajomość jest nieodzowna przy wykonywaniu adiustacji technicznej m.in. wydruków próbnych. Słuchacz zna obowiązujące współcześnie normy redakcyjne. Umie ustalić normę wizualną dla określonego typu publikacji i poprawić – zgodnie z przyjętą wcześniej makietą (tzw. layoutem) – budowę materiału tekstowego. Potrafi także odpowiednio oznaczać i rozmieszczać ilustracje w rozmaitych typach publikacji. Ponadto odznacza się znajomością znaków adiustatorskich, które wykorzystuje w trakcie adiustacji technicznej m.in. wydruków próbnych. Uczestnik zajęć jest przygotowany zarówno do pracy indywidualnej, jak i do pracy w grupie, składającej się z tłumaczy, redaktorów, weryfikatorów i postedytorów.

Nazwa przedmiotu: Analiza tekstów tłumaczeń

Zajęcia mają na celu wyeksponowanie zagadnień poprawności „docelowojęzykowej” jako niezbędnego elementu wysokiej kompetencji tłumacza, który nie tylko dobrze zna język i kulturę tekstu wyjściowego, lecz w swej pracy sprawnie i skutecznie operuje polszczyzną. Konkretnym decyzjom tłumaczeniowym powinna przyświecać zatem po pierwsze refleksja na temat trafności (stopnia ekwiwalencji) danych rozwiązań leksykalno-gramatycznych, po drugie zaś – równoległe – rzetelna i utrwalona wiedza o języku. Zaproponowane ćwiczenia będą służyć rozwijaniu umiejętności konstruktywnej (!) i rzeczowej korekty językowej (!) przekładu, wykorzystującej wypracowane w polonistycznej teorii i praktyce narzędzia klasyfikowania błędów językowych. W centrum rozważań i działań zmierzających do doskonalenia własnego warsztatu tłumacza i edytora stawiamy zatem tekst napisany w języku polskim,

mając świadomość jego natury i pochodzenia (jako przekładu) i zdając sobie sprawę z tego, że zadaniem korekty językowej w tej branży nie jest ani ponowne wykonanie przekładu, ani usilne tropienie niekompetencji tłumacza, którego wytwór pracy poprawiamy, lecz jest nim jedynie zaproponowanie zmian w zakresie ewidentnych i obiektywnych błędów językowych (!), zgodnie z ich polonistyczną definicją. Materiały ćwiczeniowe będą zawierać teksty docelowe w języku polskim – do poprawy – wraz z ich oryginałami w językach: angielskim, czeskim, francuskim i włoskim (do wyboru: w zależności od kompetencji słuchacza).

Nazwa przedmiotu: Weryfikacja i ocena z wykorzystaniem modeli LQA (z użyciem narzędzi CAT)

Słuchacz nabywa kompetencje i umiejętności związane z analizą i weryfikacją tłumaczeń w ramach modeli LQA (Language Quality Assurance). Podczas ćwiczeń studenci uczą się zasad tworzenia modeli LQA i koncepcji wymiernej oceny jakości tłumaczonych tekstów. Wykorzystują wiedzę zdobytą w ramach innych przedmiotów do rozpoznawania błędów językowych w tekstach polskojęzycznych, w tym – będących tłumaczeniem z innych języków, analizowania ich, i interpretowania zgodnie z wymogami normatywnymi współczesnej polszczyzny. Słuchacz potrafi przy użyciu terminologii językoznawczej wyjaśniać istotę błędów, wskazywać mechanizmy, które do nich doprowadziły i proponować zamiennie formy zgodne z normą językową. Wykorzystanie tej wiedzy powinno zaowocować umiejętnością weryfikowania tekstów polskich pod kątem ich poprawności językowej; wykorzystanie tej wiedzy powinno także zaowocować umiejętnością sklasyfikowania błędów i oceny tekstu tłumaczonego zgodnie z przyjętym modelem LQA (z zastosowaniem programu memoQ).

Nazwa przedmiotu: Język polski jako obcy. Perspektywa językoznawcza i przekładoznawcza

Słuchacz nabywa umiejętności szerszego spojrzenia na polszczyznę jako na swój język ojczysty, ale za perspektywy polszczyzny, jako języka obcego. Zajęcia mają na celu uwrażliwienie słuchacza (nosiciela języka polskiego jako języka rodzimego) na zjawiska w polszczyźnie dostrzegalne głównie czy jedynie przez obcokrajowców, dla których język polski jest językiem obcym, albo przez językoznawców polonistów. Słuchacz nabiera do polszczyzny dystansu i rozumie, że aby przełożyć obcojęzyczny tekst na język polski, należy na nowo zdefiniować swoją relację do niego.

Nazwa przedmiotu: Podstawy redakcji tekstów prawnych

Absolwent posiada umiejętność zwięzłego, komunikatywnego oraz precyzyjnego formułowania typowych polskich tekstów prawnych. Ponadto potrafi ustalać następstwa prawne sformułowanego tekstu prawnego. Potrafi świadomie ocenić poprawność tekstu prawnego pod względem jego zgodności ze standardami techniki prawodawczej. Posiada podstawową kompetencję w redagowaniu tekstów prawnych. Potrafi dokonać ekscerpcji terminów prawnych oraz ich interpretacji. Szczegółowe zagadnienia: Język prawny, język prawniczy, język ogólny; Podstawowe wiadomości o budowie tekstów prawnych (w tym typy tekstów prawnych); Elementy gramatyki tekstów prawnych, składnia oraz leksyka; Odesłania, spójniki, zwroty nieostre, klauzule generalne – środki służące osiągnięciu zwięzłości a środki służące osiągnięciu elastyczności w tekstach prawnych; Definicje legalne w tekstach prawnych, terminologia prawna oraz specjalistyczna w tekstach prawnych; Podstawowe zagadnienia wykładni tekstów prawnych.

Nazwa przedmiotu: Polszczyzna w Internecie

Zajęcia poświęcone są komunikacji językowej za pośrednictwem Internetu oraz związanym z nią zjawiskom we współczesnej polszczyźnie. Omówione zostaną zasady właściwego komunikowania się w sieci (netykieta, w tym m.in. grzeczność językowa, trollowanie, flooding) oraz pisanie wiadomości elektronicznych, ale też agresja werbalna i mowa nienawiści (ich przejawy, próby zwalczania, konsekwencje prawne). Wśród tematów zajęć znajdują się również kanały komunikacyjne w nowych mediach (m.in. komunikatory, serwisy informacyjne i społecznościowe, YouTube), rodzaje tekstów w wirtualnej przestrzeni komunikowania (e-gatunki dziennikarskie, blogosfera, vlogi) oraz zagrożenia związane z funkcjonowaniem w sieci (wybrane przykłady cyberprzemocy, m.in. cyberbullying, cyberstalking). Analizie poddany zostanie również wpływ języka Internetu (w tym angielskiego slangu internetowego) na polszczyznę ogólną. Dzięki warsztatowej formie zajęć słuchacz świadomie funkcjonuje w świecie nowych mediów, zdobywa wiedzę merytoryczną i praktyczną w zakresie właściwego komunikowania się oraz zjawisk zakłócających porozumiewanie się w Internecie, nabywa i doskonali kompetencje komunikacyjne związane z klasyfikacją i tworzeniem wypowiedzi zamieszczanych w sieci, ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z bycia online. Dostrzega wpływ języka Internetu, w tym języka angielskiego, na współczesną polszczyznę (w tym m.in.: nowe słownictwo, znaki typograficzne, mody językowe). Potrafi wskazać i scharakteryzować wynikające z rozwoju mediów cyfrowych zjawiska językowe oraz wykorzystać te umiejętności w pracy indywidualnej i w grupie.

Nazwa przedmiotu: Seminarium dyplomowe

Przygotowanie pracy dyplomowej (w formie pracy pisemnej) dotyczącej zagadnień: współczesnego języka polskiego, jego normy, rodzaju błędów językowych oraz metod oznaczania i klasyfikowania błędów językowych w tekstach polskich bądź przedstawienie analizy językowej tekstu tłumaczenia z języka obcego na język polski jako docelowy z uwzględnieniem stanu współczesnej polszczyzny, jej normy, rodzaju błędów językowych oraz metod oznaczania i klasyfikowania błędów językowych w tekstach polskich (w formie pracy pisemnej). Zagadnienia szczegółowe poruszane w trakcie seminarium dyplomowego, a także przygotowywana przez słuchaczy praca dyplomowa mają stanowić połączenie wiedzy z wielu przedmiotów z poszczególnych bloków. Słuchacz wykazuje się wiedzą, kompetencjami i umiejętnościami koniecznymi i wymaganymi na tym etapie do samodzielnego przygotowania pracy dyplomowej, łączącej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu przedmiotów, które odbywały się w trakcie trzech semestrów studiów.